

Иванъ — (продължава въ захласъ безъ да го вижда) Хубаво бѣше!.. не думай така! Надѣвахъ се менѣ да полюбѣ и сѣкашъ славеи пѣха въ сърцето ми тогава...

Ябанджията — (улавя го за рамото) Млъкни!.. Тебе думамъ, момче!..

Иванъ — (гледа го) Я го вижъ — защо си настрѣхналъ такъвъ?!...

Ябанджията — (цѣлѣ трепери) Недѣй люби, момче!... Въ сърдце си ни една недѣй пуца... (настрѣхналъ, стисналъ юмруци) Граби ги, насилѣй, ала въ сърдце си не пуцай лоша отрова!... Че люта отрова сж тѣ — погубватъ човѣка... (помълчава, поелъ дѣха си) Защо ази се скитамъ?... Защо нийдѣ мѣсто нѣма за мене?!... Защо до този редъ съмъ стигналъ?... (навежда се и сочи косата си) На, виждашъ? Бѣлѣ... Къмъ старостъ клоня, а все ме боли!... (млѣква разтреперанъ).

Иванъ — Разправи!... Разправи ми за себе си, белкимъ съ чужда тѣга тѣгата моя размине... Че цѣрѣ нѣма за мене!... Че мразя една и... обичамъ (съ сила) обичамъ и мразя!...

Ябанджията — Мразя я!... Салъ я мрази!... (помълчава — съ промѣненъ тонъ) Младъ бѣхъ и азъ като тебе — залюбихъ първа хубостъ на село, ала тя ме не залюби!... Съ други подъ вѣнчило застана Причернѣ ми прѣдъ очитѣ — съ кама се хвърлихъ върху ѣ. Тя... като сплашено пиле ме зърна, прѣвъ пхѣ ме зърна въ очитѣ... Камата изпуснахъ, оставихъ я жива — самичѣкъ избѣгахъ...

Иванъ — (прѣсича го) А мене!... Чуй!... Менѣ тя зло се присмѣ!... (съ болка) Зло се присмѣ... рече: „На прахъ да би се сторилъ, чехлитѣ у тебѣ да си трия!... Тѣй рече!... Чуешъ ли ти!...

Ябанджията — (дига рѣцѣ) Недѣй ѣ прощавалъ!... Съ кръвъ измий смѣха ѣ!... Иржката ти нека не трепва... Да бихъ я убилъ азъ тогава!... Азъ себе убихъ, а нея оставихъ... Ти нея затрий — самъ да живѣешъ!... Умрѣлъ кахѣръ се забравя, а живъ кахѣръ — това сж окови за цѣлъ животъ... (слѣдъ малка пауза) Оставихъ я жива, да има дѣте отъ него...

Иванъ — Отъ него дѣте!

Ябанджията — Сега всички ги мразя... Всѣка мома и невѣста бѣсъ влива въ мене!... (стиска юмруци) Съ кама ми се ще да ги рѣгамъ! — Да ги рѣгамъ право въ корема!... (Даша изтѣшкѣ, сетнѣ се поуспокоява) Сега, на, ме видишъ простъ ябанджия у вашето село... че сили вече не остаха. Ала бѣ врѣме — въ които села да поминѣхъ, зло малко не струвахъ... Магия, биле раздѣлно, отрова, навсѣкждѣ давахъ... Съ дявола, съ цѣлия пѣкѣлъ ставахъ ведно — млада мома да затрия... (пауза) Кажѣ, коя любишъ?

Иванъ — Яника!..

Ябанджията — Виждалъ съмъ...

Иванъ — Отколѣ несвѣсенъ ходя по нея, салъ да ме зърне, гласа ѣ да чуя...

Ябанджията — Зная, азъ зная!.. Въ сърдцето, въ акѣла салъ тя, а вѣнъ вѣгѣръ? Нали тази, шо съ змея приказватъ?...

Иванъ (тихо) На тебѣ салъ ще обадя... Никакъвъ змей не я люби! (Пауза) Еднѣжъ я изваридѣхъ съ нейното либе — съ Гюро. Драгува я Гюро, милува — азъ скришомъ ги гледамъ. Сърдце ми се кжса... Доиле той сбогомъ отъ Яника да вземе, че царѣтъ го викалъ, да отиде на войска... Тя запримира въ рѣцѣтъ му — вѣра и клетва му даде, че него ще чака дордѣ се завърне... Пустна дума изъ село, че ужъ змейко я люби... та ни майка, ни родъ, ни роднини да я силятъ други да вземе... Кога си Гюро отиде, катъ несвѣсенъ въ двора ѣ влѣзохъ, поискахъ менѣ да вземе... Тогазъ, тя ми рече... Охъ тѣзъ ѣ думи, ножъ сж въ сърдцето ми!...

Ябанджията — Извади ножа, забий го въ нея!.. Чуй!.. Недѣй жали!.. Пожалихъ тогазъ, оставихъ съ него сега животъ да живѣе, него да гали.